

dre der af monopoltilsynet måtte blive foretaget prisindgreb i medfør af § 6, stk. 1. Om virksomheden vil kunne gennemføre en forhøjelse af det med en kommune aftalte vederlag, vil afhænge af det kontraktmæssige grundlag herfor mellem kommunen og virksomheden. Såfremt virksomheden gennem et prisindgreb ikke mener at få dækning for indtrufne omkostningsstigninger, vil det ligeledes bero på det kontraktlige forhold mellem kommunen og virksomheden, om virksomheden vil kunne indstille sit samarbejde med kommunen. Dette er et civilretligt spørgsmål, som i givet fald må finde sin afgørelse ved domstolene.

Spørgsmål 24:

Kan omkostningsstigninger vedrørende forsknings- og udviklingsarbejde i virksomhederne fuldt indregnes i priserne, selv om indsatsen sigter på såvel hjemmemarked som eksport?

Besvarelse:

Virksomhederne vil kunne indregne stigende udgifter til forsknings- og udviklingsarbejde efter de i § 5, stk. 1, indeholdte bestemmelser. Såfremt den omhandlede forskningsindsats sigter på såvel hjemmemarked som eksport, må de stigende omkostninger fordeles forholdsmæssigt på det samlede salg.

Spørgsmål 25:

Hvordan har bestemmelsen i § 24 i lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger været praktiseret af monopoltilsynet?

Besvarelse:

Herom har monopoltilsynet oplyst følgende:

Virksomheder anmeldt i henhold til monopollovens § 6 har efter bestemmelserne i lovens § 24 pligt til at indhente tilsynets godkendelse af prisforhøjelser, forinden disse sættes i kraft.

I en række tilfælde har tilsynet gjort brug af bestemmelsen i lovens § 24, stk. 3, og meddelt dispensation fra pligten til forudgående prisgodkendelse. For visse vareområder er dispensationerne gennemført i form af særlige kalkulationsordninger.

Ved behandlingen af sager om prisforhøjelser har tilsynet i almindelighed anlagt kostprisprincippet for så vidt angår indkøbte råvarer og hjælpestoffer m. v.; man har endvidere indregnet de faktisk afholdte udgifter til løn og andre direkte produktionsomkostninger. For så vidt angår afskrivninger, er tilladt indregnet alle faktisk afholdte afskrivningsbeløb inden for de af skattevæsenet godkendte rammer, herunder investeringsfondshenlæggelser samt efter nærmere vurdering i det enkelte tilfælde forskudsafskrivninger. Endelig er indregnet en under hensyn til risikoen ved varens fremstilling eller salg rimelig nettoavance.

Hvad nettoavancen angår, bemærkes, at tilsynet ved prisgodkendelser ikke har sigtet mod en bestemt for alle virksomheder fælles forrentningsprocent, men i det enkelte tilfælde har taget konkret stilling til nettoindtjeningens størrelse. Ved vurderingen heraf har man taget hensyn dels til forrentningen af den samlede investerede kapital, dels til overskuddet i forhold til egenkapitalen eller overskuddet sammenholdt med omsætningen. Det har som hovedregel heller ikke været nettoindtjeningen i et enkelt år, der har været afgørende, men derimod den samlede vurdering af indtjeningsforholdene i en årrække, hvorved hensynet til den med driften forbundne risiko og den pågældende virksomheds eller branches almindelige konkurrence- og markedsforhold har været tillagt betydning, herunder også ofte ændringer i importvilkår og konkurrence fra udlandet.

Spørgsmål 26:

Hvilke reelle ændringer finder sted ved ophævelsen af monopollovens § 24?

Besvarelse:

Ophævelse af monopollovens § 24 vil indebære, at prisforhøjelser for varer og ydelser, der skal anmeldes i henhold til monopollovens afsnit III, kan sættes i kraft uden forudgående godkendelse fra monopoltilsynet. Prisforhøjelser for varer kan ikke uden monopoltilsynets forudgående dispensation overskride de kalkulationsregler, der findes i lovforslagets § 5.

For ydelser kan prisfastsættelsen efterfølgende give anledning til indskriden efter monopollovens § 12, ligesom prisindgreb